

Караульна О.П.

студент,

Київський інститут імені Бориса Грінченка

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІКИ АКВАРЕЛІ

Техніка акварельного живопису – дивовижний спосіб перетворення звичайних, усім доступних матеріалів у прекрасні образи. Набуті знання, уміння й досвід художника дозволяють ефективно використовувати матеріали для досягнення найбільш повного враження від оточуючого. Коли йдеться мова про технічно виконану роботу, то мається на увазі, що художник якнайкраще використав матеріали відповідно до їх природи та можливостей.

«Техніка живопису – визначені системи прийомів роботи, які напрацьовані різними національними художніми школами, групами або майстернями художників, окремими видатним майстрами» [3, с. 3]. Без знань специфіки різних видів живопису і професійного оволодіння матеріалами, художнім приладдям неможливо успішно досягти необхідний професійний рівень і реалізувати власний творчий потенціал. Важливим є урахування всіх факторів: якість приладдя і матеріалів, необхідна їх кількість, зручне розташування, склад фарб, їх сумісність між собою, їх густина, властивості, специфіка висихання тощо. Це все впливає на вирішення завдань, характер фігури, на кольорове рішення, на передачу матеріальності тощо.

Отже, технологія живопису пов'язана з завданнями та їх вирішенням, оскільки матеріал, що використовується, диктує певний спосіб його застосування. Варто наголосити, що на різних історичних етапах зі зміною компонентів матеріалу змінювались і задачі тому ми можемо говорити про традиційні та нетрадиційні техніки живопису.

Розглядаючи акварель, як самостійний вид живопису, варто зазначити, що вона має свої особливості, які залежить від багатьох чинників: матеріали, вживані у роботі, і способів їх використання. «До класичних методів відносять корпусні (щільні, пастозні), криючі (непрозорі), напівпрозорі і прозорі (лесировочні) прийоми, які відрізняються товщиною фарбового шару і здатністю по-різному поглинати потрапляючі промені світла» [4, с. 174].

В корпусному прийомі колір основи ніколи не впливає на колір нанесених фарб, тому що поверхневий шар закриває основу повністю. Напівпрозорий шар відбиває частину промінь. Прозоре письмо дозволяє світлу глибоко проникнути в кольоровий шар фарби. В сприйнятті кольору, отриманого шляхом лесування, активну роль відіграє основа. На колір живописної поверхні значний вплив матиме ефект послідовного накладання прозорих шарів різного кольору. Колір отриманий способом лесування залежить не тільки від прозорості шарів нанесених фарб, а й від спільної товщини (щільний шар більше поглине світла, збільшуючи насиченість кольору який сприймається).

Акварель – фарба на рослинному клеї, розчинна водою [2, с. 33]. Звідси й назва живопису цими фарбами.

Живопис не прозорою аквареллю с домішками білил була відома ще в Стародавньому Єгипті, античному світі, в середні віки Європи та Азії. Збереглися зображення, виконані художниками на папірусах і рисовому папері [1, с. 294]. В середні віки в Західній Європі акварель використовували для прикрашання церковних книг, а пізніше в живописі мініатюри, при ручному розфарбуванні друкованих книжок.

Чиста акварель широко використовувалась на початку XV століття. Її основні якості – прозорість фарб, через які можна розгледіти тон і фактуру основи, чистоту кольору. В акварелі поєднуються особливості живопису: багатство тону, побудова форми і простору кольором і графікою. Специфічні прийоми акварелі – розмиття і розтікання, що створюють ефект рухомості зображення.

В XV–XVII століттях акварель виконувала прикладні задачі, слугувала головним чином для розфарбування гравюр, креслень, ескізів.

З другої половини XVII століття акварель широко використовувалась в пейзажному живописі, тому що дозволяла швидко фіксувати безпосередні спостереження, а м'якість її колориту полегшує зображення атмосферних явищ. З'явилися перші професійні художники-акварелісти. Їх не надто яскраві пейзажі були виконані на вологому папері, залиті одним спільним тоном, якому підпорядковувались всі кольорові градації з розмиванням.

В кінці XIX століття в Італії виникла манера щільної багатошарової акварелі на сухому папері з характерними контрастом світла і тіні, кольору і білого паперу.

Живописна свобода, розмаїття тональних нюансів і колористичних рішень притаманні художникам початку XX століття.

Список використаних джерел:

1. Афанасьєв В.А. Акварель // Енциклопедія сучасної України / Національна академія наук України, Наукове товариство імені Шевченка, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. – Ред. І.М. Дзюба, А.І. Жуковський та ін. – К., 2001. – 825 с.
2. Громова В.В. Акварель // Українська літературна енциклопедія. – Т. 1. – К., 1988. – С. 33.
3. Матеріали і техніка олійного живопису : навч. посібник / [Укладач : О.Я. Музика]. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2013. – 114 с.
4. Рисунок и живопись: Практ. пособие. – М.: Высш. шк., 1992. – 270 с.: ил.

Коваленко А.В.

студент,

*Національна академія образотворчого мистецтва
та архітектури*

ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ МИСТЕЦТВА ГРАФІТІ В УКРАЇНІ У 2000-2019 РР.

Особливість такого явища як графіті полягає в тому, що до недавнього часу цей напрямок у мистецтві поставав для суспільства як вандалізм. Це призвело до дискусу коло проблеми рейтерів і рейтерства на території України. Низький рівень зображення на початку розвитку цього напрямку в мистецтві підштовхував суспільство до негативного сприйняття культури графіті в цілому. Його сприймали в контексті молодіжного сленгу та мови «вулиці». З часом все більше художників звертались до цього методу вираження цієї думки.

Синхронізація й удосконалення методу створення арт-об'єктів на вулицях сучасних міст є однією з цікавих проблем сучасності та потребує детальної уваги дослідників та митців. Подібні дослідження дозволять зрозуміти мову сучасного покоління митців, віднайти місце графіті в сучасному житті та мистецтві.

Такі дослідники, як З.В. Кайс [3], К. Шумов [1], Є. Бажкова [1], розглядають графіті не тільки як мистецьке явище, а й як явище соціально-культурне. Кожен з них пропонує своє бачення цього виду